

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

АТРОЩЕНКО Т.О., БОРА З.М. Духовно-моральна культура майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: до сутності поняття.....	285
АТРОЩЕНКО Т.О., БУРИШИН О.І. Культура командної роботи менеджера дошкільної освіти: соціально-педагогічні проєкції.....	287
АТРОЩЕНКО Т.О., ДИНИС І.М. теоретичні аспекти проблеми розвитку лідерських якостей майбутнього вихователя ЗДО.....	289
БАРЧІ Б. В., КУПЕЦЬ І. Ю. Психологічні особливості запам'ятовування.....	290
БАРЧІ Б. В., МАХЛИНЕЦЬ С. І. До проблеми психологічних особливостей особистості.....	292
БАРЧІ Б. В., РОЗМАН А. М. Характеристика учбово-професійної діяльності старшокласника.....	295
БАРЧІЙ М.С., МУЧИЧКА К.В. Конфліктологічна компетентність майбутнього педагога.....	296
БАРЧІЙ М.С., ФАНТА Н.М. Психологічні особливості конфліктної поведінки підлітків.....	298
BEDEVELSKA M.V. Features of training of future primary school foreign language teachers to use learning situations.....	301
БОПКО І.З. Формування індивідуального стилю педагогічного спілкування майбутніх учителів іноземної мови.....	302
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., РИЖИКОВ А. В. Причини виникнення інформаційного стресу.....	304
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., ФАЛЬЧ А. Я. Особливості мотиваційної сфери старшокласників.....	306
ВОРОНОВА О.Ю., ЯМЧУК Т.Ю. Самовдосконалення майбутнього вихователя як передумова готовності до професійної діяльності.....	308
ВОРОНОВА О.Ю., ФУЛЕЙ А.Ю. Щодо проблеми етнічної свідомості у психології.....	310
ВОРОНОВА О.Ю., ПУШКАРОВИЧ О. О. Деякі особливості емоційного вигорання старшокласників.....	312
HARAPKO V. The importance of english language competence in an academic environment for PhD-students.....	314
ДІДИК Я., В., БАРЧІЙ М.С. Умови формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців.....	316
ДЯДЧЕНКО О. В. Формування індивідуального стилю педагогічного спілкування майбутніх учителів іноземної мови.....	318
ЗІНЧЕНКО В.О. Realization of the varieties of non-verbal communication in modern english.....	320
КАЗІСТА Н. Use of educational internet resources in the process of formation of phonetic competence of future english teachers.....	322
КОЛОДНЯНСЬКА Д. The role of speaking activities in developing communicative competence.....	324
KONCHOVYCH K.T. Features of studying foreign languages in eu schools.....	326
КРАВЧЕНКО Т. Компетентнісний підхід у підготовці фахівців з маркетингу у праці британських науковців.....	327
КСЕНОФОНТОВ С.С. Особистісне мотиваційно-усвідомлене сприйняття інтелігентності майбутніми фахівцями як педагогічна складова якісної освіти...	330
КУРИЛО О.Й., ГОЛЯНИЧ А.І. До проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів початкових класів у процесі фахової підготовки.....	332
КУРИЛО О.Й., ЛЕНДЕЛ Н.В. Інноваційна компетентність майбутніх учителів початкових класів: сутність поняття.....	334

спілкуванні, що й є умовою активності особистості студента в процесі навчально-професійної діяльності [3, с. 115].

Головними умовами розвитку комунікативної компетентності є: створення певного освітнього середовища і професійна самосвідомість майбутнього фахівця, а також певний рівень соціально-психологічної готовності загалом і готовності до компетентного спілкування, наявність у майбутнього фахівця настановлень на відкрите партнерське спілкування та високий рівень володіння засобами комунікації.

Література

1. Раєвнева О. В., Аксьонова І. В., Гриневич Л. В., Муромцева Ю. І., Серова І. А. Статистика: навч. посіб. Для ВНЗ. Х.: ІНЖЕК, 2011. 503 с.

2. Назаренко В. С. Підходи до процесу розвитку інформаційно-комунікаційних компетентностей учителів у закладах післядипломної освіти. *Таврійський вісник*. 2011. №1 (33). 102-109 с.

3. Філь Г.В. Комунікативна компетентність керівника та її значення в управлінській діяльності. *Екзистенційні та комунікативні питання управління: матеріали міжнар. наук.-теор. конф.* Суми: Сумський держ. ун-т, 2014. Ч. 2. 115 с.

УДК 802.0:37-5

ДЯДЧЕНКО О. В.,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У професійній підготовці майбутніх учителів найвагомим є вироблення стилю педагогічного спілкування, який пронизує весь освітній процес, є найвищою здатністю фахівця й потребує його постійного вдосконалення. Саме тому проблема формування індивідуального стилю педагогічного спілкування набуває особливої актуальності як у теоретичному, так і в прикладному аспектах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що Підґрунтям для визначення сутності поняття «індивідуальний стиль педагогічного спілкування» слугують філософські засади спілкування, які висвітлено в працях В. Андрущенка, С. Гончаренка, І. Зязюна, В. Кременя, В. Табачковського.

Вагомий внесок у розроблення концептуальних засад комунікативної педагогіки зробили О. Бодальов, В. Кан-Калік, Т. Яценко та ін. Науковці-психологи різнобічно досліджують проблематику спілкування крізь призму педагогічної діяльності (О. Леонт'єв), як соціальне явище (С. Максименко), комунікативну діяльність (Д. Ельконін), сторону однієї єдності людського буття (Б. Ломов), елемент педагогічної майстерності (І. Зязюн), особистісно-зорієнтований підхід до спілкування (І. Бех).

Витоками досліджуваної характеристики особистості є поняття «стиль», «індивідуальність», «педагогічне спілкування». Більшість науковців зазначає,

що стиль спілкування – це типологічна характеристика соціально-психологічної взаємодії, а індивідуальність надає цьому процесу своєрідності, неповторності, оригінальності. Аналіз деяких складників поняття, класифікацій, структури індивідуального стилю педагогічного спілкування дав змогу визначити певну систему формування індивідуального стилю педагогічного спілкування в майбутніх учителів: вивчення індивідуально-типологічних особливостей студента; визначення позитивних доміант у проявах індивідуального стилю спілкування й подолання негативних; оволодіння елементами педагогічного спілкування на основі індивідуально-типологічних особливостей і творчого потенціалу; організація педагогічного спілкування відповідно до індивідуального стилю в практичній діяльності; оцінка ефективності індивідуального стилю педагогічного спілкування та його корекція [3, с. 87].

в процесі педагогічної практики буде ефективним. До педагогічних умов формування індивідуального стилю педагогічного спілкування майбутніх учителів іноземної мови належать: забезпечення реалізації особистісного потенціалу майбутнього вчителя іноземної мови в процесі педагогічної практики; врахування особливостей педагогічного спілкування в процесі вивчення іноземної мови; забезпечення психолого-педагогічної підтримки студентів у процесі педагогічної практики; розвиток у майбутніх учителів іноземної мови здатності до рефлексії індивідуального стилю педагогічного спілкування [1, с. 112].

Визначено роль педагогічної практики у формуванні індивідуального стилю педагогічного спілкування, що простежуємо крізь призму її сутності, змісту, завдань і функцій. Саме під час педагогічної практики в процесі включення в систему реальних комунікацій студент усвідомлює, як проявити свою індивідуальність і своєрідність; може самостійно оцінити ефективність свого стилю у взаємодії з учнями. Майбутні вчителі іноземної мови вчать задіювати компенсаторний механізм у процесі формування індивідуального стилю педагогічного спілкування. Під час практики виявлено суперечність між наявними й необхідними комунікативними знаннями, уміннями, навичками, особистісними характеристиками, що є чинником стимулювання для самовдосконалення індивідуального стилю спілкування майбутнього фахівця.

Розвиток у майбутніх учителів іноземної мови здатності до рефлексії забезпечить результативність процесу формування досліджуваної характеристики майбутнього фахівця [2, с. 62].

З огляду на те, що рефлексія спрямована на фіксацію суб'єктом проміжних і підсумкових змін, а також прогнозування перебігу формування індивідуального стилю педагогічного спілкування, можна стверджувати, що цей процес забезпечить зворотний зв'язок щодо адекватності, доцільності, і це сприятиме ефективності формування індивідуального стилю педагогічного спілкування. Ми трактуємо рефлексивну здатність як механізм, що дає змогу суб'єкту зафіксувати наявний рівень індивідуального стилю педагогічного

спілкування, оцінити рівень його сформованості, визначити перспективи подальшого його вдосконалення.

Література

1. Зубкова І. Ю. Психологічні особливості Я-образу вчителя-професіонала за структурними компонентами цілісної моделі. *Практична психологія та соціальна робота*. 2003. №5. с.4-11
2. Козаченко І. В. Підготовка вчителів іноземних мову Великій Британії. Позитивний досвід для України. *Молодий вчений*. 2016. № 4. С. 379-383.
3. Котенко О. В. Формування світогляду майбутнього вчителя іноземної мови засобами навчальних дисциплін. *Імідж сучасного педагога*. 2012. № 9 (128). С. 52-55.

УДК 802.0:37-5

ЗІНЧЕНКО В.О.,
Мукачівський державний університет

REALIZATION OF THE VARIETIES OF NON-VERBAL COMMUNICATION IN MODERN ENGLISH

Nonverbal communication is a powerful form of human expression. It is everywhere. Nonverbal messages are often the primary means of signaling our emotions, our attitudes, and the nature of our relationships with others. Many nonverbal experts estimate that in every encounter, about 65 percent is inferred through nonverbal channels. Nonverbal messages signify who we are, based on what we wear, how we speak, and how we present ourselves.

Nonverbal messages can be used without words, can provide the backdrop to interpret the verbal message, and can create miscommunication. But most of the time, nonverbal messages can create intercultural confusion. There are no set nonverbal rules to follow. There is not one universal nonverbal language that we can speak. Instead, nonverbal communication is ambiguous, but at the same time, it is more believable than words [3, с. 72].

Problems of the Nonverbal communication became the object of research of such scientists as Berelson B., Ekman P., Ruesch J., A. Maslow's, Thayer L .

Communication is understood as the mechanism through which human relations can exist and develop, i.e. any symbols of mentality, along with the means of transmission in space and time. This mechanism includes facial expressions, posture and gestures, tone of voice, words, writing, printing, the railroad, the telegraph, telephone or anything else that may conquer space and time. It is a meaningful and ideal-semantic aspect of social interaction: the exchange of information in the various processes of communication. In modern linguistics, communication is viewed as conversation, exchange of thoughts, information, ideas, etc., that is, as a specific form of human interaction in the context of their cognitive work.

Communication is not merely a matter of exchanging verbal messages. People also use a large number of cues or signs to send messages to one another. Even if

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>